

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๖/๗๔

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการมอบอำนาจ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ด่วนที่สุด ที่ สขค ๐๖๐๑/๒๐๙

ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๖/๗๔ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สขค.) แจ้งว่า พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาขึ้น เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า แต่ปรากฏว่าในการประชุมเพื่อเตรียมการของคณะกรรมการสรรหาที่ประชุมได้มีมติว่า โดยที่กฎหมาย การแข่งขันทางการค้าเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจการค้าของประเทศ กรรมการ ในคณะกรรมการสรรหาจึงควรเข้าร่วมประชุมเพื่อสรรหาผู้เป็นกรรมการในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ด้วยตนเอง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สขค. จึงเห็นควรหาหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไข เพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในเรื่องการมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าร่วม ประชุมแทนใน ๓ ประเด็น และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า โดยที่เรื่องดังกล่าว เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงจะได้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความ และวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แล้ว ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความฯ ได้พิจารณาเห็นควรแยกประเด็นการพิจารณาเป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ กรรมการสรรหาที่ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือเลขาธิการสามารถ มอบอำนาจโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสรรหาได้ หรือไม่ และถ้ามอบอำนาจได้จะต้องดำเนินการอย่างไร นั้น

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า จากบทบัญญัติมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือ ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือ มิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกัน

หรือส่วนราชการ...

หรือส่วนราชการอื่นปฏิบัติราชการแทนตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ โดยจะต้องมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการซึ่งได้แก่ข้าราชการเป็นหลัก เนื่องจากเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการโดยต่อเนื่อง ส่วนพนักงานราชการและลูกจ้างไม่สามารถมอบอำนาจให้ได้ เนื่องจากมีระยะเวลาการปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างจึงมิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการที่จะรับผิดชอบการปฏิบัติงานได้โดยต่อเนื่องแต่อย่างใด ทั้งนี้ การมอบอำนาจดังกล่าวจะต้องทำเป็นหนังสือด้วย แต่หากกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่นแล้ว การมอบอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายเฉพาะกำหนด ดังนั้น เมื่อมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาขึ้น เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า การเข้าร่วมประชุมของกรรมการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสรรหาชุดดังกล่าวจึงเป็นเรื่องของการปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ประกอบกับพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มิได้มีการกำหนดวิธีการมอบอำนาจในการเข้าร่วมประชุมของกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสรรหาไว้เป็นการอย่างอื่น หรือห้ามมิให้กรรมการโดยตำแหน่งมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการโดยเข้าร่วมประชุมแทนตนไว้แต่อย่างใด เนื่องจากการห้ามมอบอำนาจต้องมีการกำหนดไว้ชัดเจนในกฎหมายดังเช่นมาตรา ๒๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดว่า “ประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งจะมอบหมายบุคคลใดให้มาประชุมแทนไม่ได้” ฉะนั้น กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสรรหาจึงอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่เป็นข้าราชการในส่วนราชการเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสรรหาชุดดังกล่าวได้ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับวิธีการมอบอำนาจนั้น โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ” และโดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ และ (๓) อำนาจที่มอบ รวมทั้งอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจด้วยก็ได้” ฉะนั้น หากกรรมการสรรหาจะมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการในคณะกรรมการสรรหาแทนตนเองแล้ว ก็จะต้องมอบอำนาจเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ และอำนาจที่จะมอบให้ชัดเจน ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดด้วย

ประเด็นที่สอง กรรมการสรรหาจากภาคเอกชน (ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) ที่ไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้ จะสามารถอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสรรหาได้หรือไม่ ถ้ามอบอำนาจได้จะต้องดำเนินการอย่างไร นั้น

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักการในการมอบอำนาจเกี่ยวกับการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือดำเนินการอื่น ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจในส่วนราชการไว้ โดยกำหนดให้มอบอำนาจไปให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกัน ส่วนราชการอื่น หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนเท่านั้น บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้ใช้บังคับกับการมอบอำนาจของหน่วยงานเอกชนแต่อย่างใด ดังนั้น การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจจึงไม่สามารถนำไปใช้บังคับกับการมอบอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ อย่างไรก็ตาม ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอาจมอบอำนาจได้ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สาม กรณีหากสามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมได้ ผู้แทนจะมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือไม่ อย่างไร นั้น

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “ในการมอบอำนาจ ให้ผู้มอบอำนาจพิจารณาถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว” และโดยที่มาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติราชการแทนผู้รับมอบอำนาจอาจดำเนินการใดๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจนั้นตามที่เห็นสมควร แต่ต้องใช้อำนาจที่รับมอบให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการมอบอำนาจหรือตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจในเรื่องนั้น รวมทั้งต้องจัดทำรายงานผลการใช้อำนาจดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ผู้มอบอำนาจกำหนด” จากบทบัญญัติดังกล่าวเมื่อผู้รับมอบอำนาจได้รับมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจ ซึ่งหมายความว่า การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินนั้นเป็นการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจ ดังนั้น หากกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสรรหาได้มอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดเข้าร่วมประชุมแล้ว ผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวก็จะต้องมีหน้าที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจ และหากผู้มอบอำนาจได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งการใช้อำนาจนั้นเป็นอย่างไร ผู้รับมอบอำนาจก็มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเช่นนั้นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐